

Barnets rätt - policy

Inledning

Barn är fullvärdiga invånare i länet och kompetenta individer som ska synliggöras och respekteras i såväl styrning, planering, beslutsfattande som uppföljning. Om ett beslut eller en insats bedöms få konsekvenser för barn ska hänsyn tas till de särskilda mänskliga rättigheterna som barn har. Med barn avses i denna policy varje människa under 18 års ålder.

Syfte och omfattning

Policy för barnets rättigheter tydliggör Region Uppsalas principer och förhållningssätt till barnrättsarbetet. Det innebär att attityder mot det enskilda barnet respektive mot barn som grupp samt arbetsmetoder har sin grund i barnkonventionen och att beslutsfattande sker i enlighet med barnets bästa. Policy för barnets rättigheter ska förverkligas på både koncernnivå inom Region Uppsala och på förvaltnings- och verksamhetsnivå. Även verksamheter som arbetar på uppdrag av Region Uppsala har ett ansvar att följa denna policy. Det innebär att alla förtroendevalda, chefer, medarbetare samt uppdragstagare som möter barn eller dess vårdnadshavare samt fattar beslut som påverkar barn eller dess vårdnadshavare berörs av denna policy.

Bakgrund

Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Det innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser i mål och ärenden som rör barn. En inkorporering av barnkonventionen bidrar till att synliggöra barnets rättigheter och skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Grundprinciper för Region Uppsalas arbete med barnets rättigheter

Barn är patienter, brukare och anhöriga, de är resenärer, kulturutövare, kulturkonsumenter och invånare i Uppsala län. Detta innebär att barn kommer i

kontakt med Region Uppsalas samtliga verksamheter. Barnets rättigheter och barnets perspektiv ska således alltid beaktas.

Grundprinciper för Region Uppsalas arbete med barnets rättigheter är:

- Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- Alla ska ha lika tillgång till sina rättigheter, ska behandlas med respekt och ska skyddas mot alla former av diskriminering.
- Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.
- Barn har rätt att säga sin mening och få den beaktad i förhållande till ålder och mognad.

Region Uppsalas genomförande av barnets rättigheter

För att barnets rättigheter och perspektiv ska beaktas i Region Uppsalas verksamheter och i beslut ska följande säkerställas:

- Den enskilda medarbetaren ska arbeta för god nöjdhet och tillit i varje möte med ett barn.
- Varje barn ska ha rätt och ges möjlighet att framföra sina åsikter i beslut som direkt påverkar dem.
- När verksamheter och rutiner planeras och revideras ska barnets rättigheter och perspektiv alltid beaktas.
- Om styrelses eller nämnds beslut bedöms medföra konsekvenser för barn ska en barnkonsekvensanalys genomföras.
- Om en förändring eller ett beslut bedöms medföra negativa konsekvenser för barn ska dessa beskrivas och kompensande åtgärder föreslås.
- Lämpligt stöd till vårdnadshavare ska säkerställas så att de på bästa sätt kan leda barnet när det utövar sina rättigheter.
- Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, vanvård, förtryck, övergrepp och utnyttjande när barnet är i föräldrars eller annan persons vård. Det ska därför finnas rutiner för att hantera misstankar om att barn utsätts för våld, vanvård, förtryck och utnyttjande.

Barnets rättigheter och perspektiv ska också beaktas när barn berörs av:

- Avtal och överenskommelser.
- Bidragsgivning.
- Upphandlingar (kravspecifikationer och upphandlingsunderlag).
- Riskanalyser inför verksamhetsförändringar (omorganisationer, förändrade arbetssätt och rutiner).

Ansvar och roller

Förtroendevalda, chefer, medarbetare och uppdragstagare har var och en ett ansvar att ta tillvara barnets rättigheter utifrån barnkonventionen.

Samtliga nämnder och styrelser med underställda förvaltningar ansvarar för att:

- Leda och följa upp genomförandet av barnets rätt i alla verksamheter som arbetar på regionens uppdrag.
- Ta fram styrdokument i enlighet med denna policy och säkerställa att förvaltningen tar fram handlingsplaner på verksamhetsnivå.
- Kommunicera arbetet med barnets rätt, internt och externt.
- Anpassa kommunikationen till barns mognad när barn är målgrupp.

Medarbetare och uppdragstagare ansvarar för att:

- Ha relevanta kunskaper om barns rättigheter och dess tillämpning.
- Ha kunskaper om hur verksamheten ska agera när det finns misstanke om att barn far illa.
- Tillämpa arbetssätt och kunskaper som bidrar till att förbättra livsvillkor och levnadsvanor för barn, i synnerhet de i socialt utsatta grupper och områden.
- Inhämta barns perspektiv och åsikter i frågor som rör barnen.

Uppföljning

Policy för barnets rättigheter gäller tills vidare. Inför varje ny mandatperiod tas ställning till eventuell revidering.